

## NÕUKOGU OTSUS 2013/43/ÜVJP,

22. jaanuar 2013,

## liidu jätkuva tegevuse kohta relvakaubanduslepingu läbirääkimiste toetamiseks Euroopa julgeolekustrateegia raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 26 lõiget 2 ja artikli 31 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003. aastal vastu Euroopa julgeolekustrateegia, milles kutsutakse üles arendama välja tõhusal mitmepoolsusel põhinev rahvusvaheline kord. Euroopa julgeolekustrateegias tunnustatakse rahvusvaheliste suhete põhiraamistikuna ÜRO põhikirja. Liidu jaoks on esmatähtis ÜRO tugevdamine ja talle oma kohustuste täitmiseks ja tõhusaks tegutsemiseks piisavate vahendite andmine.
- (2) ÜRO Peaassamblee võttis 6. detsembril 2006. aastal vastu resolutsiooni 61/89 pealkirjaga „Relvakaubandusleping: tavarelvade impordi, ekspordi ja üleandmise ühtsete rahvusvaheliste standardite kehtestamine”, milles kutsuti ÜRO liikmesriike avaldama arvamust võimaliku lepingu kohta ja millega loodi valitsuseksptide töörühm, et jätkata lepingu kaalumist, algatades nii ÜRO relvakaubanduslepingu protsessi.
- (3) ÜRO Peaassamblee võttis 2. detsembril 2009. aastal vastu resolutsiooni 64/48 pealkirjaga „Relvakaubandusleping”, millega ta otsustas korraldada 2012. aastal ÜRO relvakaubanduslepingu alase konverentsi, et töötada välja õiguslikult siduv dokument, mis sisaldaks võimalikult kõrgetasemelisi tavarelvade üleandmise alaseid ühtseid rahvusvahelisi standardeid.
- (4) Oma 11. detsembri 2006. aasta, 10. detsembri 2007. aasta, 12. juuli 2010. aasta ja 25. juuni 2012. aasta järeldustes kiitis nõukogu heaks relvakaubanduslepingu protsessi eri etapid ja väljendas oma kindlat soovi saavutada edu läbirääkimistel uue rahvusvahelise õiguslikult siduva dokumendi üle, millega tuleks kehtestada kõrgeimad võimalikud ühtsed rahvusvahelised standardid, millega reguleeritakse tavarelvade seaduslikku kaubandust ning mis peaks olema asjakohane kõikidele ÜRO liikmesriikidele ja mida saaks seetõttu ülemaailmselt kohaldada.
- (5) Et suurendada osalemist relvakaubanduslepingu sõlmimise protsessis ja selle asjakohasust, võttis nõukogu 19. jaanuaril 2009 vastu otsuse 2009/42/ÜVJP (toetuse kohta ELi tegevusele, millega edendatakse Euroopa julgeolekustrateegia raames relvakaubanduslepingu sõlmimiseni viivat protsessi kolmandates riikides) <sup>(1)</sup> ja 14. juunil 2010 otsuse 2010/336/ÜVJP (ELi tegevuste kohta relvakaubanduslepingu toetamiseks Euroopa julgeolekustrateegia raames), <sup>(2)</sup> mille sisuks on mitmete piirkondlike seminaride korraldamine kõikjal maailmas. Nende tutvustusürituste eesmärk oli toetada ettevõtmistusi eduka ÜRO relvakaubanduslepingu alase konverentsi korraldamiseks 2012. aastal, laiendades arutelu ja andes konkreetseid soovitusi, ning toetada liikmesriike erialaste teadmiste kogumisel ja parandamisel, et rakendada tõhus relvade üleandmise kontroll, kui leping kord jõustub.
- (6) ÜRO relvakaubanduslepingu alane konverents kutsuti kokku ÜRO peakorteris New Yorgis 2.–27. juulini 2012, et koostada õiguslikult siduv dokument kehtestamiseks võimalikult kõrgetasemelised tavarelvade üleandmise alased ühtsed rahvusvahelised standardid. Konverents ei suutnud ette nähtud aja jooksul lepingu lõpliku teksti suhtes kokkulepet saavutada. Siiski saavutati läbirääkimistel märkimisväärt edu, mida kajastab konverentsi eesistuja poolt 26. juulil 2012 esitatud lepingu teksti kavand.
- (7) 7. novembril 2012 võttis ÜRO Peaassamblee esimene komitee vastu resolutsiooni pealkirjaga „Relvakaubandusleping”, milles otsustati kutsuda 18.–28. märtsini 2013 New Yorgis kokku lõplik ÜRO relvakaubanduslepingu alane konverents 2012. aasta juuli konverentsi kodukorra alusel, et viia relvakaubanduslepingu koostamine eelmise ÜRO konverentsi eesistuja poolt 26. juulil 2012 esitatud lepingu teksti kavandi alusel lõpule.
- (8) Võttes arvesse 2012. aasta juulis toimunud ÜRO konverentsi tulemusi, otsustega 2009/42/ÜVJP ja 2010/336/ÜVJP kindlaks määratud tegevust ja vajadust toetada läbirääkimiste edukat lõpuleviimist, peaks liit jätkama relvakaubanduslepingu protsessi toetamist, et tagada viivitamata tõhusa ja rakendatava õiguslikult siduva lepingu vastuvõtmiseni jõudmine. Liidu jätkuv toetus relvakaubanduslepingu protsessile peaks kaasa aitama läbirääkimiste edukale lõpetamisele ÜRO

<sup>(1)</sup> ELT L 17, 22.1.2009, lk 39.

<sup>(2)</sup> ELT L 152, 18.6.2010, lk 14.

konverentsil 18.–28. märtsil 2013 ja toetama rakendamisalaseid jõupingutusi kolmandates riikides, kes peavad hakkama tulevast relvakaubanduslepingut järgima,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

#### Artikkel 1

1. Relvakaubanduslepingu toetamiseks võtab liit meetmeid, mille eesmärk on:

— toetada ÜRO poolt relvakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste edukat lõpuleviimist;

— toetada ÜRO liikmesriike erialaste teadmiste kogumisel ja parandamisel riiklikul ja piirkondlikul tasandil, et rakendada tõhus relvade üleandmise kontroll ning seeläbi tagada, et tulevane relvakaubandusleping on jõustudes võimalikult tõhus.

2. Lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmiseks järgib liit järgmist tegevuskava:

— korraldab kaks valitsusekspertide seminari, mille eesmärk on lihtsustada läbirääkimiste lõpuleviimist ja lepingu tulevast rakendamist.

Käesolevas lõikes osutatud tegevuskava üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

#### Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja”).

2. Artikli 1 lõikes 2 nimetatud tegevuskava tehnilist rakendamist teostab massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi konsortsium (edaspidi „konsortsium”).

3. Konsortsium täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja konsortsiumiga vajalikud kokkulepped.

#### Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 2 osutatud tegevuskava rakendamiseks on 160 800 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.

3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teostab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon konsortsiumiga rahastamislepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et konsortsium tagab liidu toetuse nähtavuse selliselt, et see on kooskõlas toetuse suurusega.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist protsessi käigus ilmnevatest raskustest ning teatab nõukogule rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

#### Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes iga seminari järel koostatud korrapärastest aruannetest. Aruanded koostab konsortsium ja nende alusel viib nõukogu läbi hindamise.

2. Komisjon annab teavet artikli 1 lõikes 2 nimetatud tegevuskava rakendamise finantsaspektide kohta.

#### Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 24 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu sõlmimisest või kuue kuu möödumisel otsuse vastuvõtmisest, kui selleks ajaks ei ole sõlmitud nimetatud rahastamislepingut.

Brüssel, 22. jaanuar 2013

Nõukogu nimel  
eesistuja  
M. NOONAN

LISA

**ARTIKLI 1 LÕIKES 2 OSUTATUD TEGEVUSKAVA****1. Eesmärk**

Käesoleva otsuse üldeesmärk on toetada ÜRO poolt relvakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste edukat lõpuleviimist ning ÜRO liikmesriikide ettevalmistusi lepingu täieliku rakendamise saavutamiseks, kui leping jõustub.

**2. Tegevuskava kirjeldus****2.1. Tegevuskava eesmärgid**

Tegevuskavaga aidatakse kaasa liidu jõupingutustele, mille eesmärk on toetada läbirääkimiste lõpuleviimist seoses relvakaubanduslepinguga, millega kehtestatakse „kõrgeimad võimalikud ühised rahvusvahelised standardid, millega reguleeritakse tavarelvade seaduslikku kaubandust”, ning seega „muudetakse relvakaubandus läbipaistvaks ja vastutustundlikumaks, mislähbi toetatakse rahu ja julgeoleku, piirkondliku stabiilsuse ning jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu tugevdamist”. Tegevuskava sisaldab eelkõige järgmisi tegevusi:

- panustamine 26. juulil 2012 esitatud lepingu kavandi tekstil põhineva tugeva ja jõulise relvakaubanduslepingu valmimisse;
- liidu jõupingutuste jätkamine eesmärgiga ergutada kolmandaid riike toetama õiguslikult siduva relvakaubanduslepingu koostamist ja rakendamist, et kehtestada ülemaailmse tavarelvade kaubanduse suhtes ühtsed rahvusvahelised standardid;
- liidu jõupingutuste edendamine relvade üleandmise kontrolli tugevdamiseks kolmandates riikides ja
- kolmandate riikide jõupingutuste tugevdamine riiklikul tasandil seoses ettevalmistustega lepingu täieliku rakendamise saavutamiseks, kui leping jõustub.

**2.2. Tegevuskava tulemused**

Tegevuskava rakendamise tulemused on järgmised:

- valitsustasandi võtmetähtsusega sidusrühmi koondav foorum, et aidata ÜRO liikmesriikidel teha ettevalmistusi 2013. aasta märtsis kogunevaks relvakaubanduslepingu alaseks ÜRO konverentsiks ning relvakaubanduslepingu varajaseks jõustumiseks ja täielikuks rakendamiseks. Sellel foorumil uuritakse samuti viise, kuidas saaks koordineerida ja maksimeerida olemasolevat tegevust rahvusvahelise abi valdkonnas relvade ekspordikontrolli tugevdamiseks;
- üldsusele kättesaadav 20-leheküljeline aruanne. Kõnealusel aruandes tuuakse välja, kuidas tugineda olemasolevale liidu ja rahvusvahelisele teavituse- ja abistamistegevusele kolmandate riikide jõupingutuste toetamiseks seoses relvade üleandmise kontrolli süsteemide loomisega, millega täidetakse relvakaubanduslepingu alusel võetud kohustused.

**2.3. Tegevuse kirjeldus**

Punktis 2.1 välja toodud eesmärkide täitmiseks sisaldab tegevuskava kolme tegevust: kaks seminari ja üks aruanne.

**2.3.1. Seminarid valitsuse esindajatele**

Tegevuskavaga nähakse ette kahepäevase seminari (viibimine kohapeal) korraldamine 30–40 valitsuse eksperdile. Kummagi seminari asukoha ja kuupäevade kindlaksmääramisel konsulteeritakse kõrge esindajaga ning asjakohase nõukogu tööriühmaga.

**a) Seminaride ülesehitus**

Kõnealusel kaks seminari annavad võimaluse arutada mitmeid küsimusi, sealhulgas:

- 2013. aasta märtsis toimival ÜRO konverentsil relvakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste eduka lõpuleviimise saavutamise viisid, tuginedes 26. juulil 2012 esitatud lepingu kavandi tekstile;
- vahendid, millega tagatakse relvakaubanduslepingu võimalikult kiire jõustumine;
- riikliku, piirkondliku ja rahvusvahelise abi parimad tavad, mille toel saavutatakse lepingu jõustumine ja täielik rakendamine;
- õigusalsed, tehnilised, materiaalsed ja finantsalsed elemendid, mida on tarvis relvakaubanduslepingu alusel võetud kohustuste täitmiseks vajalike riiklike süsteemide loomise tagamiseks.

Enne kumbagi seminari koostatakse lühike aruteludokument, milles tuuakse välja kõige tähtsamad aruteluteemad. Vahetult pärast seminari lõppu koostatakse seminari kokkuvõte, mis esitatakse kõrgele esindajale ja asjakohastele nõukogu töörühmadele.

Seminaride üksikasjaliku ja lõpliku päevakorra kindlaksmääramisel konsulteeritakse kõrge esindajaga ning asjakohase nõukogu töörühmaga.

b) Seminaril osalejad

Seminaridel osaleb kuni 40 valitsuse esindajat valitud ÜRO liikmesriikidest, kes osalevad relvakaubanduslepingu üle peetavatel läbirääkimistel. Kummagi seminari üksikasjaliku ja lõpliku osalejate nimekirja kindlaksmääramisel konsulteeritakse kõrge esindajaga ning asjakohase nõukogu töörühmaga.

2.3.2. Aruanne liidu ja rahvusvahelise abi kohta kolmandatele riikidele relvakaubanduslepingu rakendamisel

Pärast kahe seminari lõpuleviimist avaldatakse 20-leheküljeline aruanne, milles tuuakse välja, kuidas saab arendada ja laiendada relvade üleandmise kontrolli tugevdamisele suunatud olemasolevat liidu ja rahvusvahelist teavitus- ja abistamistegevust, et aidata ÜRO liikmesriikidel täita relvakaubanduslepingu alusel võetud kohustused. Aruande peamine eesmärk on soovitada meetmeid relvakaubanduslepingu võimalikult kiire jõustumise toetamiseks.

Aruandest peaks olema abi relvakaubanduslepingu rakendamise toetamiseks tulevikus ellu viidava teavitus- ja abistamistegevuse üle peetavates aruteludes. Nähakse ette, et aruande puhul on tegemist nõukogu otsusest lähtuva avaliku dokumendiga, mis kindlustab liidu poolt tugeva ja jõulise relvakaubanduslepingu tagamisse antava panuse jätkuva nähtavuse.

3. **Kestus**

Tegevuskava rakendatakse 12 kuu jooksul alates artikli 3 lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu sõlmimisest.

4. **Kasusaajad**

Kõnealuse tegevuskava kasusaajateks on ÜRO liikmesriigid, eelkõige relvakaubanduslepingu ja selle tulevase rakendamise seotud riiklike poliitikate kujundamise eest vastutavad riigiasutused. Konkreetsete kasusaajate riikide valiku kindlaksmääramisel konsulteeritakse kõrge esindajaga ning asjakohase nõukogu töörühmaga.

5. **Rakendusamet**

Käesoleva otsuse tehniline rakendamine tehakse ülesandeks konsortsiumile. Konsortsium täidab oma ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Konsortsium tagab liidu toetuse nähtavuse selliselt, et see on kooskõlas toetuse suurusega.

---